

ZÁPISNICA

zo 6. zasadnutia

Komisie pri Monitorovacom výbore pre Program Slovensko 2021 – 2027 pre integrovaný územný rozvoj a cieľ 5 (Európa bližšie k občanom vďaka podpore udržateľného a integrovaného rozvoja všetkých typov území a miestnych iniciatív) politiky súdržnosti EÚ

Dátum a čas konania	09.09.2024 – 10:00 h
Miesto konania	ONLINE
Predsedajúci	Boris Sloboda
Príloha č. 1	Program zasadnutia
Príloha č. 2	Prezenčná listina
Príloha č. 3	Prezentácia
Príloha č. 4	Uznesenia Komisie PO 5 č. 3 a 4/2024

1. Otvorenie, úvodné príhovory, kontrola uznášaniaschopnosti, schvaľovanie programu zasadnutia a voľba overovateľa.

Boris Sloboda (predseda komisie, MIRRI SR) otvoril zasadnutie komisie, privítal členov komisie a pozorovateľov. Zasadnutie sa uskutočnilo prostredníctvom videokonferencie (online).

1. bodom programu je presun alokácie v rámci IÚI. Pôvodné technické rozdelenie alokácií nezodpovedalo potrebám územia. MIRRI SR spustilo proces úpravy (zreálnovania) alokácií, ktorý si zabezpečovali územní partneri. Úlohou MIRRI SR v tomto procese bol dohľad nad dodržiavaním pravidiel, vyplývajúcich z NSU a z PD. Navrhovaný materiál predstavuje takmer polročnú prácu MIRRI SR a územných partnerov, za čo sa im predseda komisie poďakoval. Schválením presunov na úrovni komisie a následne finálnym schválením na MV dôjde k završeniu celého procesu a k cielenejšiemu naplneniu potrieb územia, o čo ide všetkým na ministerstvách, v regiónoch aj v mestách.

2. bodom programu je technický presun alokácie z RP BBSK na KR UMR Lučenec v oblasti Podpory budovania prvkov zelenej a modrej infraštruktúry v sume 935 000 eur. RP BBSK aj KR UMR Lučenec presun schválili.

V bode „rôzne“ bude prezentovaný stav implementácie P SK so zameraním na implementáciu IÚI.

Eva Wenigová (DG REGIO) poďakovala za privítanie.

Jana Reváková (MIRRI SR) informovala o administratívno-technických záležitostiach zasadnutia komisie, najmä o hlasovaní, ktoré bude prebiehať cez aplikáciu Slido. S cieľom overiť uznášaniaschopnosť komisie bolo spustené hlasovanie.

Informácia o uznášaniaschopnosti komisie:

Komisia pre IÚR a cieľ 5 má 40 členov s hlasovacím právom. Prezentovalo sa 33 členov komisie, čím sa **splnila podmienka uznášaniaschopnosti**.

Schválenie programu zasadnutia:

Keďže k návrhu programu neboli na zasadnutí vznesené doplňujúce návrhy, **predseda komisie** pristúpil k hlasovaniu o programe rokovania tak, ako bol členom a pozorovateľom zaslaný dňa 22.8.2024 a následne doplnený a zaslaný 28.8.2024.

Pri schvaľovaní programu sa vyskytli technické problémy s hlasovaním prostredníctvom aplikácie Slido, preto **predseda komisie** vyzval členov komisie, aby vyjadrili prípadný nesúhlas s programom alebo zdržanie sa hlasovania zapísaním informácie do chatu, zdvihnutím ruky alebo slovné.

Výsledok hlasovania k programu zasadnutia: **Program zasadnutia bol schválený.**

počet prezentovaných členov:	37	členov komisie
za hlasovalo:	36	členov komisie
proti hlasovalo:	0	členov komisie
zdržal sa hlasovania:	1	člen komisie
nehlasovalo:	0	členov komisie

Schválenie overovateľky zápisnice:

Navrhnutá **overovateľka** zápisnice Denisa Vasarábová Kútyová (MIRRI SR) prejavila súhlas s touto úlohou, **predseda komisie** pristúpil k hlasovaniu o voľbe overovateľa zápisnice. Obdobne, ako pri hlasovaní o programe **predseda komisie vyzval** členov komisie, aby vyjadrili prípadný nesúhlas s programom alebo zdržanie sa hlasovania zapísaním informácie do chatu, zdvihnutím ruky alebo slovné.

Výsledok hlasovania k voľbe overovateľa: Za **overovateľku zápisnice bola schválená** Denisa Vasarábová Kútyová (MIRRI SR).

počet prezentovaných členov:	37	členov komisie
za hlasovalo:	36	členov komisie
proti hlasovalo:	0	členov komisie
zdržal sa hlasovania:	1	člen komisie
nehlasovalo:	0	členov komisie

2. Návrh na presuny územných alokácií RP a KR UMR v rámci IÚI mechanizmu Programu Slovensko

Priebeh zasadnutia:

Predseda komisie uviedol 2. bod programu.

Veronika Vozárová (MIRRI SR) odprezentovala navrhované presuny územných alokácií. Prezentácia je prílohou zápisnice.

Diskusia:

Ľubica Lachká (Asociácia komunitných nadácií Slovenska, zástupkyňa občianskej spoločnosti) sa vyjadrila k presunom aj písomne v rámci pripomienkovania materiálov. V opatreniach 5.1.1, 5.1.2, 5.1.5, 5.2.1 a 5.2.2 ide o veľké presuny. Vláda SR podpísala PD, jej súčasťou je P SK – programový dokument, v ktorom sú nastavené strategické ciele. Spýtala sa, ako sa budú stratégie naplňovať, ak sa budú peniaze presúvať. Položila aj druhú otázku, či sa dostatočne rokovalo s mimovládny sektorom v území (aj mimovládny sektor je partnerom v území). Vyjadrila sa, že MNO sa k ničomu nevyjadrovali, až do času, keď im boli návrhy presunov zaslané. Mimovládny sektor nie je dostatočne informovaný o tom, že sa môže do P SK zapojiť. S MNO sa nerokovalo, ako vedia do celého procesu presunov vstúpiť. **Ľubica Lachká** požiadala aj EK, aby sa k tomuto vyjadrila. Prostriedky smerujú do investícií, takéto zásahy môžu ohroziť naplnenie strategických cieľov P SK.

Katarína Koncošová (mesto Trnava, zástupkyňa území UMR) poďakovala MIRRI SR za umožnenie presunov. Vyjadrila sa, že mestá môžu začať čerpať prostriedky tam, kde majú svoje priority, kde je územie dostatočne pripravené a kde analýzy ukazujú potrebu investovania. Konečne sa uplatňuje princíp zdola nahor. Oponovala názoru p. Lachkej, v KR UMR má zastúpenie aj tretí sektor, zmeny boli s nimi komunikované.

Ľubica Lachká (Asociácia komunitných nadácií Slovenska, zástupkyňa občianskej spoločnosti) zareagovala otázkou, ako potom chce územie napĺňať strategické ciele, keď sa budú prostriedky presúvať tam, kde je stavebné povolenie.

Martin Drahoš (MPSVR SR) vzniesol technickú pripomienku/otázku k prezentovaným sumám.

Veronika Vozárová (MIRRI SR) sa vyjadrila, že prezentované sumy sú správne, v prechádzajúcich verziách došlo k chybe v písaní.

Eva Wenigová (DG REGIO) spomenula pripomienky EK, ktoré boli čiastočne vyjasnené a ocenila „upratovacíu“ prácu, ktorú zabezpečilo MIRRI SR v územných alokáciách, ktoré boli pridelené „od stola“ a neprihliadali na potreby území. Jedna z pripomienok smerovala skôr do územia, pretože niektoré presuny EK prekvapili - neboli v súlade s tým, čo EK identifikovala počas diskusií s územnými partnermi ako najväčšie potreby v území. Jedným z najväčších prekvapení sú presuny v celi politiky 5 a týkajú sa podpory AK, zvýšenia kvality verejných politík a odolnosť demokracie. Sú to mäkké opatrenia, ktoré sa podporovali už v rámci Operačného programu Efektívna verejná správa a z EK dostávali spätnú väzbu, že tieto opatrenia sú naďalej potrebné. EK si plne uvedomuje, že je na území, aby si participatívnym prístupom zabezpečilo prioritizáciu na základe svojich potrieb. Napriek tomu to na EK vzbudzuje obavy, ako sa podarí bez týchto opatrení kvalitatívne dlhodobo implementovať a zabezpečovať investície. Je možné, že tieto mäkké aktivity plánuje územie zabezpečiť z vlastných zdrojov, ale EK by privítala viac informácií.

Adriana Šebešová (mesto Košice, zástupkyňa území UMR) poďakovala za príležitosť naplniť vlastné priority územia. Požiadala o pozastavenie presunu z RSO4.3 do opatrenia 2.8.1, o ktorý žiadalo mesto Košice (vo výške 400 000 eur). Reflektujú tým na potrebu podporiť projekt, na ktorý dlhodobo hľadajú zdroje.

Elena Buksová (MV SR) sa informovala o presune finančných prostriedkov v rámci opatrenia 5.1.3 a 5.2.3. Vzhľadom na bezpečnostné riziká súvisiace s bombovými vyhrážkami nie je zrejmé, z čoho budú po presunoch financované napr. kamery, ale aj mäkké aktivity na ochranu budov, zariadení. V minulosti MV SR vyhlasovalo výzvy na kamerové systémy, ale už nemá na ďalšiu podporu finančné prostriedky. Záujem podľa dotazníkového prieskumu MV SR naďalej trvá nielen na nákup nových kamerových systémov, ale aj na zvyšovanie parametrov súčasných systémov podľa požiadaviek polície.

Boris Sloboda (predseda komisie, MIRRI SR) vysvetlil p. Buksovej, že alokácia v opatreniach 5.1.3 a 5.2.3 sa v podstate nemenila (došlo k miernemu nárastu alokácie), VÚC si alokáciu znížili, ale mestá (UMR) si alokáciu navýšili. MIRRI SR zbieralo podnety, ale nezasahovalo do potrieb územia (okrem dohľadu nad dodržiavaním obmedzení, vyplývajúcich z NSÚ). Predmetné navýšenie by malo byť skôr predmetom revízie P SK, kde sa môžu navýšovať finančné prostriedky. MIRRI SR sa bude touto požiadavkou zaoberať pri najbližšej revízii ku koncu budúceho roka.

K požiadavke p. Šebešovej sa **Boris Sloboda** (predseda komisie, MIRRI SR) vyjadril, že zmenu vezme RO na vedomie a zohľadní ju vo finálnom dokumente (vrátenie 400 tis. eur do opatrenia 2.8.1).

Boris Sloboda (predseda komisie, MIRRI SR) sa sumárne vyjadril k príspevku p. Lachkej aj p. Wenigovej. Úlohou MIRRI SR pri presunoch bol dohľad nad pravidlami, stanovenými NSU a zber a sumarizácia podnetov z územia. Z celkovej alokácie takmer 41 mil. eur na predmetné opatrenia územie presunulo cca 30 % (cca 13 mil. eur). Aj keď ide o relatívne veľkú sumu, suma nie je určená iba pre MNO, ale aj pre samosprávy, tzn. že znížená alokácia pre MNO predstavuje niekoľko miliónov eur. Z tohto pohľadu nedochádza k ohrozeniu stratégie programu. Opatrenia prispievajú k profesionálnejšej samospráve a k profesionálnejšiemu príspevku MNO k územným stratégiám. Riešením je otvorenie témy so splnomocnenkyňou vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti a následne na Rade vlády SR pre MNO, kde by sa mohlo dohodnúť, ako uspokojiť potreby občianskej spoločnosti (pričom v tomto momente nie je možné sľúbiť vyčlenenie konkrétnych finančných prostriedkov). Cieľom je dohodnúť v akých témach a v akých objemoch by mohli MNO participovať na územných stratégiách. RO plánuje

identifikovať potreby MNO a následne sa pokúsi tieto potreby inou výzvou (nie územnou) zasaturovať. Nejde o záväzok RO, ale o možné riešenie, ktoré sa bude ďalej diskutovať. MIRRI SR má snahu zvýšiť profesionalitu samosprávy aj zainteresovaných aktérov v prípravách územných stratégií, je to agendou MIRRI SR.

Ľubica Lachká (Asociácia komunitných nadácií Slovenska, zástupkyňa občianskej spoločnosti) poďakovala za ochotu o tejto téme ďalej diskutovať. Nejde o množstvo peňazí, ale o priestor, ktorý bude otvorený k tejto téme, aby sa MNO o téme dozvedeli. Mimovládny sektor si zaslúži, aby bol braný ako partner. Implementácia by mala sledovať strategické ciele a ich naplnenie, nie naopak. P SK je schválený vládou a sú tam tieto ciele, či budú riešené cez dopytovú výzvu alebo cez výzvu IÚI, P SK je schválený vládou SR a mal by sa realizovať. Poďakovala za dobrú vôľu, že MIRRI SR bude s MNO o problematike komunikovať a riešiť ju.

Eva Wenigová (DG REGIO) poďakovala za reakciu MIRRI SR. Pripomienka smerovala skôr do územia. Podporuje, že realokácie sú na rozhodnutí území a dúfa, že KR UMR a RP sú zostavené plne v súlade s princípom partnerstvom. Ľubica Lachká reagovala, že MNO sú v RP aj v KR UMR zastúpené vo veľmi malej miere. Ondrej Šeliga (NS MAS) podporil vyjadrenie p. Lachkej o nedostatočnom zastúpení občianskej spoločnosti v RP, čo aj reflektujú návrhy presunov, pri ktorých je občiansky sektor vždy prehlasovaný. Nemajú k dispozícii žiadnu analýzu záujmu. Napr. v opatrení 5.2.2. sa presúva polovica zdrojov, pričom nebola vyhlásená výzva a v regiónoch majú informácie o veľkom záujme o podporu práce s mládežou, životné prostredie, vzdelávanie, pričom zdroje sa presúvajú na rôzne fontány a amfiteátre. Bolo by vhodné sa zamyslieť nad vyváženosťou zastúpenia v RP. Katarína Koncošová (mesto Trnava, zástupkyňa území UMR) má na problematiku opačný názor. Z 11 zasadnutí KR UMR sa zástupcovia občianskej spoločnosti zúčastnili na jednom zasadnutí. V území nebadajú záujem zo strany MNO zapojiť sa do činnosti KR UMR, preto je prekvapená predchádzajúcimi príspevkami zástupcov MNO. Do mäkkých aktivít sa územie zapája prostredníctvom ESF+. Andrej Kosmovský (Bratislavský samosprávny kraj) potvrdil za SK8, že za všetky kraje boli presuny v určitej miere konzultované aj s MNO. BSK presunie v druhej fáze presunov prostriedky do RSO4.2 na školy, chápe potreby neziskového sektora, ale potreby škôl sú v BSK extrémne.

Boris Sloboda (predseda komisie, MIRRI SR) ukončil diskusiu k presunom územných alokácií. Centrálna vláda aj územie sa učia identifikovať a komunikovať priority územia a priority štátu. Kvalita územných stratégií patrí medzi priority štátu, ale nie všetky témy rezonujú rovnako vo všetkých územiach. Úlohou MIRRI SR by mala byť v budúcnosti diskusia o prioritách jednotlivých území, ktorá by mala byť reflektovaná v programe v ďalšom programovom období.

Martin Drahoš (MPSVR) reagoval na vyjadrenie p. Buksovej, že v rámci cieľa 4 politiky súdržnosti sa pripravuje národný projekt zameraný na podporu ochrany mäkkých cieľov.

Boris Sloboda (predseda komisie, MIRRI SR) prečítal uznesenie, upravené v súvislosti požiadavkou mesta Košice a vyzval členov komisie na hlasovanie.

Výsledok hlasovania: Členovia komisie schválili uznesenie komisie č. 3/2024.

<i>počet prezentovaných členov:</i>	35	<i>členov komisie</i>
<i>za hlasovalo:</i>	30	<i>členov komisie</i>
<i>proti hlasovali:</i>	2	<i>členovia komisie</i>
<i>zdržali sa hlasovania:</i>	3	<i>členovia komisie</i>
<i>nehlasovalo:</i>	0	<i>členov komisie</i>

3. Návrh na presun alokácie vyčlenenej pre IÚI Rád partnerstva do alokácie vyčlenenej pre územia UMR v opatrení 2.7.4 Podpora budovania prvkov zelenej a modrej infraštruktúry v obciach a mestách v sume 935 000 eur za zdroj EÚ

Priebeh zasadnutia:

Predseda komisie uviedol 3. bod programu.

Veronika Vozárová (MIRRI SR) odprezentovala navrhovaný presun alokácie. Prezentácia je prílohou zápisnice.

Boris Sloboda (predseda komisie, MIRRI SR) vyzval členov komisie na hlasovanie.

Výsledok hlasovania: **Členovia komisie schválili uznesenie komisie č. 4/2024.**

<i>počet prezentovaných členov:</i>	35	<i>členov komisie</i>
<i>za hlasovalo:</i>	32	<i>členov komisie</i>
<i>proti hlasovalo:</i>	0	<i>členov komisie</i>
<i>zdržalo sa hlasovania:</i>	3	<i>členovia komisie</i>
<i>nehlasovalo:</i>	0	<i>členov komisie</i>

4. Rôzne

- **Aktuálny stav implementácie Programu Slovensko a integrovaných územných investícií**

Priebeh zasadnutia:

Zástupcovia RO a jednotlivých poskytovateľov odprezentovali stav implementácie P SK a IÚI. Prezentácia je prílohou zápisnice.

Diskusia:

Eva Wenigová (DG REGIO) ocenila plnenie záväzku vyhlásiť prevažnú časť výziev do konca septembra, čo sa až na malé výnimky podarilo. O predložení žiadostí v rámci výziev informovalo iba MD SR a MZ SR, odporučila takúto informáciu štandardne zahrnúť do prehľadov implementácie.

Boris Sloboda (predseda komisie, MIRRI SR) prisľúbil mapovanie počtov žiadostí.

Silvia Kotrhová (Trenčiansky samosprávny kraj) požiadala o organizovanie informačných seminárov k výzvam (prípadne aj v online formáte).

Andrej Kosmovský (Bratislavský samosprávny kraj) sa spýtal na riziko dekomitmentov a koľko sa v nasledujúcom roku bude musieť vyčerpať aj zo strany územia.

Ladislav Šimko (MIRRI SR) informoval, že poskytovatelia majú stanovené investičné plány. Vyjadril sa, že vzhľadom na deklarovанú pripravenosť územných partnerov a vyhlásenie väčšiny výziev do konca septembra (prípadne v októbri) nepovažuje rok 2025 z pohľadu možného dekomitmentu za kritický. Je potrebné mať územné projekty v realizácii tak, aby sa naplnilo nevyhnutné čerpanie pre rok 2026.

Boris Sloboda (predseda komisie, MIRRI SR) na záver informoval, že presuny územných alokácií budú prezentované aj na ďalších dotknutých komisiách pri MV a presuny budú predložené na schválenie MV 14.10.2024. Ďalšie zasadnutie komisie sa uskutoční podľa potreby.

Martin Drahoš (MPSVR SR) požiadal o informovanie o zmene v schvaľovanom materiáli v bode 2 na základe požiadavky mesta Košice na zasadnutí Komisie pri MV pre cieľ 4.

5. Záver

Boris Sloboda (predseda komisie, MIRRI SR) poďakoval členom komisie a pozorovateľom a ukončil jej zasadnutie.

Meno		Dátum	Podpis
Maroš Varsányi	Tajomník	30.9.2024	v. r.
Denisa Vasarábová Kutyová	Overovateľ	30.9.2024	v. r.
Boris Sloboda	Predseda	30.9.2024	v. r.

Použité skratky:

BBSK	Banskobystrický samosprávny kraj
DG REGIO	DG Regional and Urban Policy
EK	Európska komisia
ESF+	Európsky sociálny fond plus
IÚI	integrované územné investície
komisia, komisia pre IÚR a cieľ 5	Komisia pri Monitorovacom výbore pre Program Slovensko 2021 - 2027 pre Integrovaný územný rozvoj a pre cieľ 5 (Európa bližšie k občanom vďaka podpore udržateľného a integrovaného rozvoja všetkých typov území a miestnych iniciatív) politiky súdržnosti EÚ
KR UMR	Kooperačná rada udržateľného mestského rozvoja
MD SR	Ministerstvo dopravy SR
MIRRI SR	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky
MNO	Mimovládne neziskové organizácie
MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
MV	Monitorovací výbor pre Program Slovensko 2021 - 2027
MV SR	Ministerstvo vnútra SR
MZ SR	Ministerstvo zdravotníctva SR
NS MAS	Národná sieť miestnych akčných skupín SR
NSU	nariadenie o spoločných ustanoveniach; nariadenie EP a Rady (EÚ) 2021/1060
PD	Partnerská dohoda
P SK	Program Slovensko
RO	riadiaci orgán
RP	Rada partnerstva
SR	Slovenská republika
UMR	udržateľný mestský rozvoj
VÚC	Vyšší územný celok